

Előadó: Vajas Krisztina

Tárgy: osztálybeszámoló

Beszámoló az V. osztály 2020. évi tevékenységéről

2020-ban az osztálynak 32 akadémikus, 21 közgyűlési képviselő, továbbá 7 fő tanácskozási joggal meghívott tagja volt. Az osztály 2020-ban a pandémiás időszakra tekintettel 6 osztályülést tartott, és 7 tudományos rendezvényt szervezett, illetve támogatott. A 3 Doktori Bizottság 22 doktori pályázat habitusvizsgálatát végezte el és döntött a további eljárásra bocsájtásról, amelyeket az osztály is megerősített. 2020-ban 14 fő szerzett MTA doktori oklevelet az osztályon lefolytatott eljárás keretében. A 6 Tudományos Bizottság 47 köztestületi jelentkező kérelmét tárgyalta. Az osztály részt vett 12 osztályközi tudományos bizottság munkájában is. 2020-ban az osztályhoz tartozó huszonnyolc köztestületi tag részesült állami vagy szakmai kitüntetésben, akadémiai elismerésben. Az osztály 2020-ban 11 tudományos folyóirat megjelentetését támogatta, valamint három nagy nemzetközi szervezetben, az InterAcademy Partnership, az International Brain Research Organisation, valamint a Federation of the European Academies of Medicine testületeiben látott el képviselőket.

Az Akadémia tisztújító Közgyűlése az MTA élettudományi alelnökévé választotta Kosztolányi György akadémikust. Az osztály tagokat delegált a Vezetői Kollégium Könyvtári Bizottságába, a Szociális Bizottságba, a Könyv- és Folyóirat kiadó Bizottságba és az újonnan alakult Tudományértékelési Elnöki Bizottságba. Megalakult az MTA és az MA Könyvtár 200 éves megünneplését előkészítő Elnöki Bizottság, melynek munkáját 1 fő delegálásával az V. osztály is segíti. 2020-ban az osztály előkészítette a tudományos és osztályközi tudományos bizottsági választásokat. Az osztály véleményezte az MTA főhivatású vezetőire vonatkozó összeférhetlenségi szabályokról készült javaslatot. Megvizsgálta az új tudományértékelési rendszert (tudomanymetria.hu) és indítványozott egy szélesebb körű vitát a módszerrel kapcsolatban, amely segítségével szolgálhat az egyes szakterületek tulajdonságait figyelembe vevő szempontrendszer kialakításában.

Az osztály állást foglalt a Physiology International című, MTA alapítású folyóirat alapítói jogainak Semmelweis Egyetem részére történő átadásáról, amit nem támogatott. Az osztály megvitatta a Magyar Orvosi Nyelv című folyóirat alapítói jogainak átvételét és további működtetését, és támogatta a folyóirat alapítói jogainak és további gondozásának MTA általi átvételét. Az osztály megkezdte a Magyar Tudományos Akadémia 191. Közgyűlése által életre hívott „A magyar tudományos kutatás kiemelkedő eredményei a rendszerváltástól napjainkig (1989-2019)” című kiadvány megszerkesztéséhez szükséges szakmai anyagok összeállítását, az országos intézetek és az egyetemek bevonásával.

A 2020. évben kiemelt feladatot jelentett az osztály számára a COVID-19 járvány. Az osztály folyamatosan részt vett a COVID-19 vírussal kapcsolatos akadémiai kommunikációban. Az osztály vezető tisztségviselői és az osztálytagok egyaránt rendszeres interjúalanyai voltak a COVID-19 járvánnyal foglalkozó rádió, televízió és internetes műsoroknak. Az Elnöki Bizottság az Egészségért (EBE) áprilisban egy MTA állásfoglalást jelentetett meg az MTA honlapján (Az MTA ajánlása a Covid-19 rövid és hosszútávú járványügyi kezelésére. Javaslatok a döntéshozók számára). Az ajánlás felhívta a döntéshozók figyelmét azokra a pontokra, amelyek sürgető teendőket igényelnek a járvány csillapodása utáni időszakban a felmerült problémák kezelése érdekében. 2020. szeptember 21-én az EBE állásfoglalást jelentetett meg az MTA honlapján Tudomány a COVID okozta társadalmi sokk kezelésének jelen fázisában címmel, amely határozottan elítélte a virológiai és védőoltás-ellenes szkepticizmus köntösébe bújtatott tudománytalan megnyilvánulásokat.

Ádám Veronika osztályelnök kezdeményezésére decemberben havi rendszerességgel megjelenő hírlevél indult, amellyel az osztály erősíteni szeretné azt a feladatát, hogy tájékoztatást adjon az orvostudományban megjelenő legújabb, és a gyakorló orvoslás számára hasznos tudományos eredményekről a társadalom, de kiemelten a gyakorló orvosok számára.

2021. január 20.

Ádám Veronika
az MTA rendes tagja, osztályelnök